

prestizanje sprave, atletika: u bakačkim disciplinama faza izbačaja; dio pokreta u kojem su bacači kukovi i noge istureni naprijed (prestižu spravu) dok gornji dio tijela i ruka kojom se izvodi bacanje zaostaju zajedno sa spravom, što omogućuje duže djelovanje bakača na spravu.

prestrojavanje, strojeve vježbe: pomicanje vježbača nakon prethodnog razbrajanja na parove iz jedne strojeve formacije u drugu.

prestup, [1] atletika: neuspjoh pokušaj u skoku udalji i troskoku ako skakač pri odrazu dodirne ili prekorači tlo iza linije odraza; neuspjoh pokušaj pri bacanju ako bacač stane na krug za bacanje kugle, kladiva ili diska, odn. na segment za bacanje koplja ili ako napusti krug za bacanje po završenom bacanju na prednjoj polovini; nepravilna izmjena palice u štafetnom trčanju izvedena izvan propisanog prostora; [2] kuglanje: prekoračenje prestupne crte iza daske položnice; poslije prve opomene, oboreni čunjevi takvog hica se ne broje; u bowlingu prekoračenje prestupne linije kažnjava se bez opomene kao neuspjoh hitac; [3] bočanje: dodir osnovne linije igrača pri bližavanju, odn. prekoračenje te linije stopalom pri izbijanju. Pri dodiru osnovne linije petom, izbačaj se smatra pravilnim; [4] rukomet: [a] greška igrača u polju; dodirivanje ili prekoračenje linije vratareva prostora bilo kojim dijelom tijela; dodirivanje ili prekoračenje linije sedmerca ili linije slobodnog bacanja prije nego lopta napusti ruku bakača; [b] greška vratara; dodir ili prekoračenje granične linije (4 m) ili njezinog produženja pri izvođenju sedmerca sve dok lopta ne napusti ruku bakača; dodir tla izvan linije vratareva prostora bilo kojim dijelom tijela za vrijeme dok je lopta pod kontrolom vratara.

prestupanje, klizanje i koturaljkanje: koraci u vožnji u krug naprijed ili nazad, pri kojima klizač korača uvijek vanjskom nogom ispred, odn. iza unutrašnje prema središtu. Nogom bliže središtu klizi se na vanjskom briedu, a vanjskom nogom na unutrašnjem. Elementi p. služe za učenje lukova, za zagrijavanje, kao zalet pri skokovima i kao element u plesnim koracima. U brzinskom klizanju i koturaljkanju služi za ubrzanje i primjenjuje se u zavoju.

prestupna linija, kuglanje: crta između zaležišta i staze na kraju daske položnice s magičnim okom koje na automatskoj kuglani registrira svaki prijestup.

prestupni korak, skijanje: mijenjanje zamišljenog traga skija za otokorak u stranu; izvodi se u ravnom ili kosom spustu prenošenjem težine tijela na podignutu skiju u otokoraku, a potom se k njoj privuče i druga skija da se pri tome ne mijenja zamišljeni smjer kretanja.

Prešern, Mitja (1927), viši sportski trener za plivanje; član Plivačkog kluba Ilirija (1939—48) i Plivačkog kluba Ljubljana (1948—72). 1945—47 bio prvak Slovenije na 100 m prsno. Bio je trener PK Ilirija (1947) i Plivačkog saveza Slovenije (1948), zatim PK Ljubljana (1948—72) te plivačke reprezentacije Jugoslavije (1964—68). Od 1979 je savezni kapetan Plivačkog saveza Jugoslavije. Bio je član JOK i Odbora za olimpijske pripreme SFKJ. Urednik je revije *Trener* i član uredničkog odbora časopisa *Telesna kultura*. Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Bloudkove plakete Saveza tjelesnokulturnih organizacija Slovenije (1972).

pretklon, saginjanje trupa naprijed iz ispravnog stava do okomitog ili usporodnog položaja u odnosu na noge.

pretkolo, kvalifikacioni susreti koji prethode prvom kolu, a održavaju se ako je broj sudionika veći od broja mjesta u kosturu kup natjecanja. Pobjednici pretkola stječu pravo nastupa u prvom kolu.

Pretnar, Jože (1891—1969), dipl. pravnik; planinar, planinarski pisac i teoretičar. Bio je 15. god. predsjednik Slovenskog planinskog društva, zatim predsjednik Asocijacije slavenskih planinarskih društava i Saveza planinarskih društava Kraljevine Jugoslavije.

Pretner, Egon (1896), stručni sur. SAZU, biospeleolog-amater (koleopterolog). Istraživanjem krša bavi se od 1908 na području Slovenije i svim dijelovima Jugoslavije, gdje se nalaze speleološke pojave (spilje, jame i ledenice). Autor je oko 100 stručnih radova i sigurno najbolji poznavalac spilja i jama Jugoslavije. Aktivno sudjeluje na našim i inozemnim speleološkim kongresima, suraduje s najpoznatijim stručnjacima svijeta, istraživačima spiljske faune.

pretčuvanje, sp. igre: brzo kretanje igrača sa ili bez lopte, pri čemu se igrač zbog ranijeg starta ili većeg ubrzanja kreće brže od protivnika i ranije stiže u slobodni prostor, odakle namjerava nastaviti napadačku akciju.

pretreniranost, stanje izazvano treningom neprilagođenim trenutnim mogućnostima pojedinca ili neusklađenošću opterećenja na treningu s okolnostima svakodnevnog života i rada. Manifestira se promjenama u psih. sferi — nestabilnim raspoloženjem, gubitkom motiviranosti za vježbanje, osjećajem posustalosti, promjenama u ponašanju, zatim promjenama u vegetativnoj sferi — gubitak apetita i težine, poremećaji sna, neadekvatna reagiranja kardiovaskularnog sustava i, najzad, opadanjem radne sposobnosti, što dovodi do slabijih rezultata. P. se smatra vrstom kroničnog umora pa ju je, ponekad, teško razlikovati od izvjesnih kroničnih oboljenja nekih psihoneuroza i endokrinih poremećaja. Odstranjenje p. zahtijeva prestanak dotadašnjeg treninga i aktivni odmor, ili smanjenje intenziteta i složenosti vježbanja, uz dopunske rekreativne aktivnosti. Rijetko se pribjegava lijekovima ili kliničkom liječenju.

pretvaranje, ragbi: nogom postignut zgoditak, nakon polaganja lopte na zemlju u protivnički prostor zgoditka; izvodi se s bilo kojeg mjesta u polju koje je okomito na mjesto polaganja lopte; donosi 2 boda.

pretvorba pješaka, šah: pravo zamjene drugom figurom; prema pravilima igre igrač, koji dovede svog pješaka do posljednjeg reda, ima pravo umjesto tog pješaka postaviti na isto polje bilo koju od svojih figura, čime stječe znatnu materijalnu prednost.

preuzimanje, ekipe sp. igre: promjena u pokrivanju protivničkih igrača; situacija u igri kada igrač ekipe u obrani prekida pokrivanje protivničkog igrača a nastavlja njegov suigrač u obrani.

prevjes, [1] alpinizam: stijena ili njezin dio nagnut pod kutom većim od 90°. Penjanje u p. svladava se posebnom penjačkom tehnikom, klinovima i ljestvicama, redovito uz velik utrošak vremena. Pod stropom p. penjači su zaštićeni od atmosferskih oborina i odrona kamenja i takvo je mjesto prikladno za bivakiranje; [2] jedrenje: izbočenje trupa plovila ispred prednjeg kraja vodne linije (pramčani p.), odn. iza stražnjeg kraja vodne linije (krmeni p.); [3] sp. gimnastika: oblik (način) visa na karikama u kojem vježbač, u visu uzdignut, pružuje jednu nogu iznutra

prema van i zakvači je za podlatku s iste strane tijela; trup i druga noga su opruženi.

prevlačenje → cvikanje

prevrtanje, rvanje: dovođenje protivnika u tuš ili opasni položaj prebacivanjem oko njegove uzdužne ili transverzalne osi za 180° u parternom položaju. P. može izvesti napadač u stranu, naprijed, nazad i uz istovremeno preskakivanje, tj. prelazanje preko protivnika na suprotnu stranu da bi se izveo tuš ili ga zadržao u opasnom položaju.

Pribanić, Miroslav (1947), kovinotokar; rukometni reprezentativac sa 125 nastupa, član Omladinskog RK Partizan (Bjelovar), za služni sportaš Jugoslavije. Na PS 1970 član ekipe koja je osvojila brončanu medalju i na OI 1972 zlatnu.

Pribić, Veljko (1921), dipl. ekonomist; atletičar i sp. radnik; prije Aprilskog rata 1941 bio član HŠK Concordia (Zagreb), poslije Oslobođenja član je AAK Mladost (Zagreb).

PRETVARANJE

PREVRTANJE

PRESTUPANJE (brzinsko klizanje)

